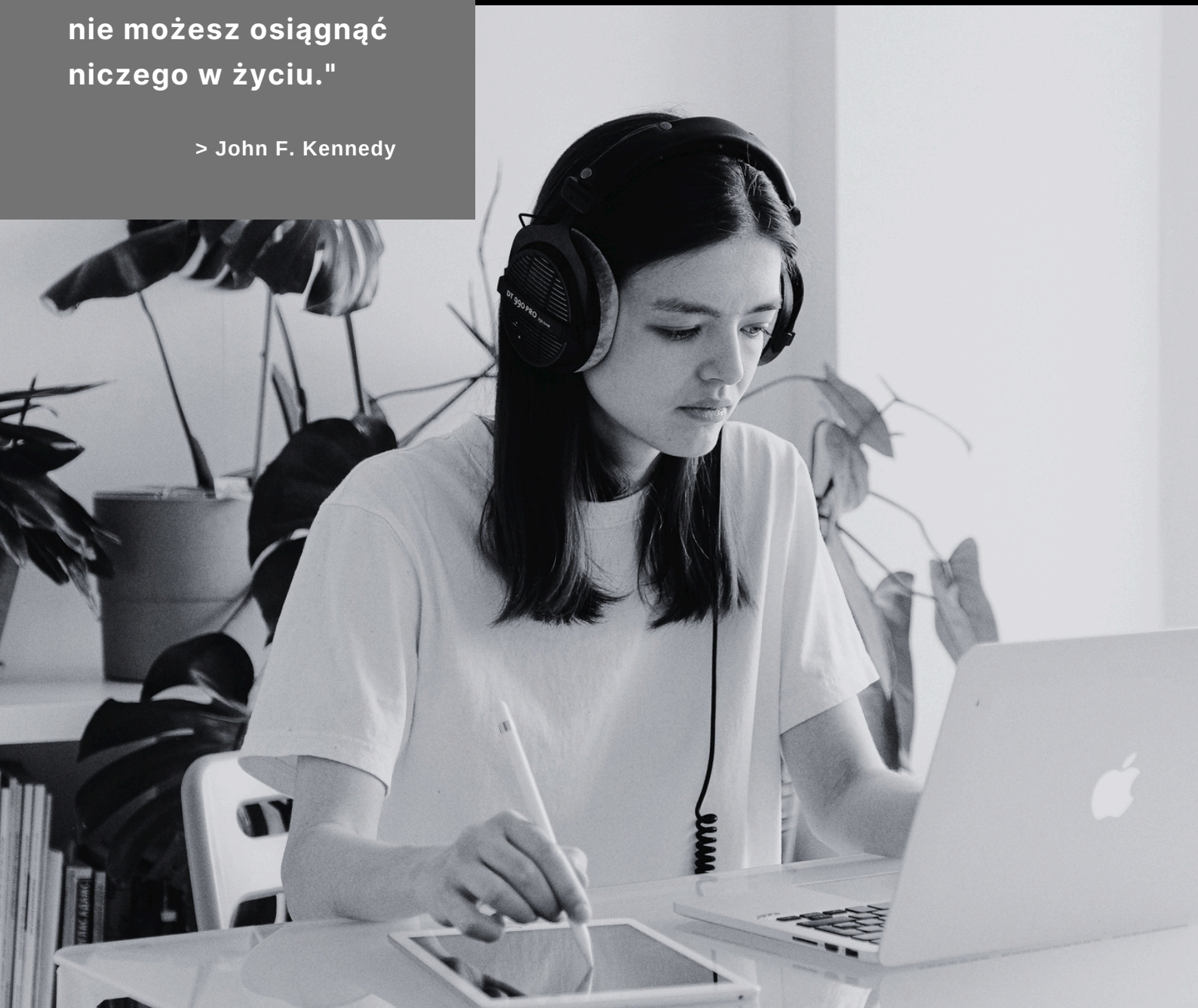
Przewodnik po samozatrudnieniu.

Twój pewny przewodnik przez biznesową dżunglę!

"Jeśli nie jesteś gotów zaryzykować, nie możesz osiągnąć niczego w życiu."

> John F. Kennedy

Przewodnik po samozatrudnieniu

99.TAX
PROSTA KSIĘGOWOŚĆ

Poznań 2023

Spis treści

Wstęp 4

1. Samozatrudnienie - na czym polega 5
2. Różnice między samozatrudnieniem a stosunkiem pracy 7
3. Składki ZUS dla samozatrudnionego 11
4. Formy opodatkowania działalności gospodarczej ... 16
5. Comiesięczne obowiązki samozatrudnionego 18
6. Plusy i minusy samozatrudnienia 20

Wstęp

W obecnych czasach coraz więcej młodych profesjonalistów zwraca uwagę na samozatrudnienie, przyciągające korzyści takie jak większa autonomia i korzystniejsze ustawienia podatkowe. Jednak ta forma zatrudnienia wiąże się także z nowymi obowiązkami, szczególnie w obszarze podatków i ubezpieczeń społecznych.

Dla pracodawców zatrudnianie samozatrudnionych może oznaczać mniej formalności, ale osoba samozatrudniona musi pamiętać o braku pewnych gwarancji ochrony przewidzianych dla tradycyjnie zatrudnionych pracowników.

Zanim zdecydujesz się na samozatrudnienie, warto dokładnie rozważyć za i przeciw. Nasz poradnik oferuje praktyczne wskazówki dotyczące zakładania działalności gospodarczej, obniżania składek ZUS i wyboru formy opodatkowania.

Pamiętaj, że każdy krok w stronę samozatrudnienia to nowe możliwości i wyzwania. Świadoma decyzja to klucz do sukcesu w tej formie zatrudnienia.

Samozatrudnienie na czym polega

Jeżeli rozważasz, co takiego oznacza samozatrudnienie, to zapraszam do zgłębienia tej kwestii. Jest to praca na indywidualny rachunek, co wiąże się z prowadzeniem osobistej działalności gospodarczej.

W ramach tej formy każda działalność gospodarcza musi posiadać swoją własną nazwę, innymi słowy, firmę. Od 2018 roku samozatrudnienie może także przybierać formę działalności nierejestrowanej, co oznacza wykonywanie działań o charakterze gospodarczym bez konieczności formalnego zarejestrowania takiej działalności.

Samozatrudnienie staje się więc atrakcyjną opcją jako alternatywa dla tradycyjnej umowy o pracę i zatrudnienia pracowniczego. W praktyce oznacza to, że osoba samozatrudniona zazwyczaj działa jako przedsiębiorca, zdolna do samodzielnego kierowania swoją działalnością.

Samozatrudnienie to praca na własny rachunek

Konieczne jest wypełnienie zobowiązań administracyjnych związanych z zarejestrowaniem firmy. Przedsiębiorca powinien uzyskać wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Większość procedur związanych z zakładaniem działalności można załatwić online. Formularz CEIDG-1, dostępny jest stronie http://www.biznes.gov.pl.

Podczas wypełniania formularza musisz podać podstawowe dane swojej działalności. Oprócz danych osobowych zobowiązany będziesz określić rodzaj swojej działalności posiłkując się kodami PKD. Zostaniesz zapytany również o formę opodatkowania podatkiem dochodowym. Chociaż większość przedsiębiorców wybiera skalę podatkową, warto rozważyć inne formy opodatkowania, które mogą być bardziej korzystne w zależności od charakterystyki prowadzonej działalności.

W formularzu CEIDG trzeba także wskazać osobę odpowiedzialną za prowadzenie dokumentacji finansowej firmy oraz określić sposób i miejsce jej przechowywania. W przypadku braku decyzji odnośnie biura księgowego przedsiębiorca ma możliwość wyboru opcji samodzielnego prowadzenia dokumentacji.

Różnice między samozatrudnieniem a stosunkiem pracy

Główną konsekwencją podjęcia samozatrudnienia jest wyłączenie umowy spod regulacji Kodeksu pracy, co dotyczy zarówno samozatrudnionego, jak i przedsiębiorcy.

Urlop

Samozatrudniony: Nie ma zapewnionego płatnego urlopu, co oznacza, że w czasie przerw w pracy, na przykład na wakacje, nie dostaje wynagrodzenia.
Umowa o pracę: Pracownik ma prawo do płatnego urlopu, co oznacza, że może wziąć sobie wolne, a pracodawca jest zobowiązany wypłacić mu wynagrodzenie za ten okres.

Nieobecności

Samozatrudniony: Samozatrudniony musi sam zdecydować, kiedy i na jak długo bierze wolne. Jeśli zachoruje, nie otrzymuje wynagrodzenia za czas nieobecności.
Umowa o pracę: Pracownik, który zachoruje, otrzymuje wynagrodzenie za czas zwolnienia chorobowego.

Uprawnienia

Samozatrudniony: Brak standardowych przywilejów pracowniczych, takich jak płatny urlop, zwolnienie chorobowe czy urlop macierzyński.
Umowa o pracę: Pracownik ma zapewnione standardowe prawa pracownicze, takie jak płatny urlop, zwolnienie chorobowe, a także inne świadczenia związane z zatrudnieniem.

Ryzyko Prawne

Samozatrudniony: Samozatrudniony ponosi odpowiedzialność prawna za ewentualne błędy lub nieprawidłowości w wykonywaniu zobowiązań wynikających z umowy.
Umowa o pracę: Odpowiedzialność pracownika jest ograniczona.

Samozatrudnienie oznacza, że pracodawca nie jest ograniczony przepisami prawa pracy, które precyzyjnie regulują zasady rozwiązywania umów o pracę. W przypadku zatrudnienia pracodawca musi przestrzegać określonych terminów wypowiedzenia, z wymienieniem przyczyny. Samozatrudniony nie ma takich ograniczeń.

Samozatrudnieni nie są objęci przepisami Kodeksu pracy dotyczącymi czasu pracy. Oznacza to, że nie obowiązują ich normy dobowego i tygodniowego odpoczynku, a także nie mają prawa do dodatkowego wynagrodzenia za pracę ponad umówiony wymiar czasu.

Dobowy i tygodniowy odpoczynek

Pracownicy etatowi mają prawo do 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego i 35 godzin nieprzerwanego odpoczynku tygodniowego. Samozatrudnieni nie mają takich ograniczeń. Mogą pracować przez 24 godziny na dobę przez siedem dni w tygodniu, jeśli umowa to przewiduje.

Dodatkowe wynagrodzenie za pracę ponad wymiar

Pracownicy etatowi za pracę ponad wymiar czasu pracy otrzymują dodatkowe wynagrodzenie w wysokości co najmniej 100% stawki godzinowej. Samozatrudnieni nie mają takiego prawa. Jeśli chcą otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie za nadgodziny, muszą to uregulować w umowie.

W przeciwieństwie do pracowników, samozatrudnieni nie mają limitowanej odpowiedzialności za szkody wyrządzone pracodawcy lub osobie trzeciej. Oznacza to, że w przypadku nienależytego wykonania umowy samozatrudniony może zostać zobowiązany do naprawienia szkody w pełnej wysokości, nawet jeśli była ona bardzo duża.

Ograniczenie odpowiedzialności można ustalić w umowie

Strony umowy mogą postanowić o ograniczeniu odpowiedzialności samozatrudnionego. W takim przypadku wysokość odszkodowania nie może jednak przekraczać 3-miesięcznego wynagrodzenia samozatrudnionego.

Należy pamiętać o ryzyku

Należy pamiętać, że samozatrudnieni ponoszą większe ryzyko niż pracownicy. W przypadku nienależytego wykonania umowy mogą zostać zobowiązani do naprawienia szkody w pełnej wysokości. Dlatego przed podjęciem decyzji o samozatrudnieniu warto dokładnie przeanalizować ryzyko i możliwe konsekwencje.

Warto zadbać o zapisy w umowie

Składki ZUS dla samozatrudnionego

Samozatrudnienie ma swoje korzyści, zwłaszcza pod kątem podatków i ubezpieczeń. W przeciwieństwie do umowy o pracę, gdzie pracodawca odpowiada za składki na ubezpieczenia społeczne, samozatrudniony sam zarządza tymi kwestiami.

Różnice dotyczą także rodzaju ubezpieczeń. Samozatrudnieni muszą obligatoryjnie płacić składki emerytalne, rentowe i wypadkowe. Natomiast ubezpieczenie chorobowe jest opcjonalne, co oznacza, że samozatrudniony musi wyraźnie zadeklarować chęć objęcia się nim.

Samozatrudnienie przyciąga popularność ze względu na samodzielne ustalanie składek na ubezpieczenia społeczne przez osoby samozatrudnione. W tym przypadku wysokość składek nie jest bazowa na rzeczywistych dochodach z działalności gospodarczej, ale zależy od deklarowanej kwoty przez samozatrudnionego.

Sam ustalasz wysokość ZUSu

Ulga na start

Przedsiębiorcy, korzystający z ulgi na start, są zwolnieni z obowiązku ubezpieczeń społeczno-zdrowotnych. W ciągu pierwszych 6 miesięcy działalności opłacają jedynie składkę zdrowotną.

Ulga na start jest dostępna dla nowych przedsiębiorców oraz osób, które wznowiły działalność po co najmniej 60 miesiącach od jej ostatniego zawieszenia.

Preferencyjne składki ZUS

Nowi przedsiębiorcy lub osoby, które zakończyły okres korzystania z ulgi na start, mogą skorzystać z tzw. dwuletniej ulgi w opłacaniu składek. Przez 24 miesiące mogą opłacać obniżone składki za ubezpieczenia społeczne, przy czym podstawa do obliczeń wynosi co najmniej 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Warto zaznaczyć, że preferencyjna stawka dotyczy wyłącznie składek na ubezpieczenia społeczne. Składka zdrowotna pozostaje stała, niezależnie od kodu tytułu ubezpieczenia zgłoszonego do ZUS.

Mały ZUS plus

Przedsiębiorcy, których przychód w 2023 roku nie przekroczył 120 000,00 zł, od stycznia 2024 roku mają możliwość skorzystania z nowej ulgi, znanej jako "mały ZUS plus".

Aby opłacać składki od dochodu, przedsiębiorca musi spełnić następujące warunki:

- W poprzednim roku prowadził działalność gospodarczą przez co najmniej 60 dni.
- Nie korzystał z ulgi na start ani preferencyjnych składek ZUS.
- Nie wykonywał prac na rzecz byłego pracodawcy w ramach prowadzonej działalności.
- Nie korzystał z opodatkowania w formie karty podatkowej i jednocześnie był zwolniony z VAT na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o podatku od towarów i usług.

Ulga ma zastosowanie przez maksymalnie 36 miesięcy, po czym przedsiębiorca przechodzi na zwykłe składki ZUS. Ponowne skorzystanie z tej ulgi jest możliwe po upływie kolejnych 2 lat.

Zwykłe składki, czyli tzw. duży ZUS

Podstawą standardowych składek ZUS jest 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę. Przedsiębiorcy, którzy korzystają z tego systemu opłacania składek, podlegają obowiązkowi ubezpieczeniowemu społecznemu oraz zdrowotnemu.

Składka zdrowotna

Nie sposób nie wspomnieć o składce zdrowotnej. Wysokość składki zdrowotnej uzależniona jest od wybranej formy opodatkowania.

<u>Opodatkowanie na zasadach ogólnych</u>

- Podstawa wymiaru składki zdrowotnej: dochód z działalności gospodarczej uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, za który opłacana jest składka.
- Wysokość składki zdrowotnej: 9% podstawy wymiaru, nie mniej niż 9% minimalnego wynagrodzenia za pracę.
- Minimalna podstawa wymiaru składki zdrowotnej: 3 010,00 zł w 2023 roku.

Podatek liniowy

- Podstawa wymiaru składki zdrowotnej: dochód z działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim miesiącu.
- Wysokość składki zdrowotnej: 4,9% podstawy wymiaru, nie mniej niż 9% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych

Podstawa wymiaru składki zdrowotnej:

- 60% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w IV kwartale roku poprzedniego, jeśli przychód nie przekroczył 60 000 zł;
- 100% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w IV kwartale roku poprzedniego, jeśli przychód przekroczył 60 000 zł, ale nie przekroczył 300 000 zł;
- 180% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w IV kwartale roku poprzedniego, jeśli przychód przekroczył 300 000 zł.
- Wysokość składki zdrowotnej: 9% podstawy wymiaru.

Aktualne stawki zawsze znajdziesz na stronie: http://www.zus.pl

Formy opodatkowania działalności gospodarczej

Rozpoczynając działalność gospodarczą, osoba samozatrudniona musi podjąć decyzję o formie opodatkowania swoich dochodów. W przeciwieństwie do dochodów z zatrudnienia lub umów cywilnoprawnych, jednoosobowa działalność gospodarcza daje możliwość wyboru różnych form opodatkowania, w tym skali podatkowej.

Wybór formy opodatkowania dokonuje się już przy zakładaniu działalności, dlatego warto wcześniej przemyśleć, która forma będzie najbardziej odpowiednia, uwzględniając specyfikę planowanej działalności.

Kwestia uznania samozatrudnionego za podatnika VAT wykracza poza zakres tego poradnika. Warto jednak zauważyć, że w niektórych zawodach wykonywanych w formie samozatrudnienia nowi samozatrudnieni mogą być obciążeni podatkiem VAT.

Poniżej przedstawiono możliwe formy opodatkowania dla przedsiębiorcy prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą:

- **Skala podatkowa** - polega na opodatkowaniu dochodów z działalności gospodarczej według skali podatkowej, która obowiązuje również dla osób fizycznych zatrudnionych na umowę o pracę. Przychody z działalności gospodarczej są opodatkowane według odpowiednich stawek podatkowych.
- **Podatek liniowy** - polega na opodatkowaniu dochodów z działalności gospodarczej według stałej stawki podatkowej w wysokości 19%.
- **Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych** - polega na opodatkowaniu przychodów z działalności gospodarczej według stałej stawki podatkowej, która zależy od rodzaju prowadzonej działalności.

Wybór odpowiedniej formy opodatkowania jest ważnym elementem planowania działalności gospodarczej. Należy wziąć pod uwagę specyfikę prowadzonej działalności, wysokość dochodów oraz inne czynniki, które mogą mieć wpływ na wysokość ponoszonych przez przedsiębiorcę obciążeń podatkowych.

Zastanów się co będzie dla Ciebie najlepsze

Comiesięczne obowiązki samozatrudnionego

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą ma szereg obowiązków, które musi wypełniać w związku z prowadzoną działalnością. Do najważniejszych obowiązków należą:

Obowiązki podatkowe:

- Wyliczenie i zapłata podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) - obowiązkiem każdego samozatrudnionego jest wyliczenie i zapłata podatku dochodowego od osób fizycznych.
- Wyliczenie i zapłata podatku od towarów i usług (VAT) - przedsiębiorcy, którzy są zarejestrowani do VAT, mają obowiązek wyliczania i odprowadzania podatku VAT od dokonywanych transakcji.
- Wyliczenie i zapłata ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych - ryczałt jest uproszczoną formą opodatkowania, która dostępna jest dla niektórych rodzajów działalności. Przedsiębiorcy, którzy wybrali ryczałt, mają obowiązek wyliczania i odprowadzania ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Obowiązki ZUS:

- Opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe.
- Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne: przedsiębiorcy mają obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, niezależnie od formy opodatkowania, jaką wybrali.

Samozatrudniony nie ma obowiązku korzystać z usług biura rachunkowego czy też zatrudniania księgowej. Rozliczenia podatkowe może prowadzić samodzielnie. Idealnym do tego systemem jest np. platforma wFirma. Portal jest bardzo intuicyjny i posiada dobre wsparcie specjalistów.

Jeżeli potrzebna będzie pomoc w rozliczeniach podatkowych i kontakcie z urzędami zapraszamy do naszego biura rachunkowego.
Email: 99@99.tax
Strona www: http://www.99.tax

Plusy i minusy samozatrudnienia

Prowadzenie swojej firmy ma swoje dobre strony, ale również pewne trudności. Oto kilka plusów i minusów samozatrudnienia:

Plusy samozatrudnienia:

- Pracujesz na własny rachunek.
- Brak ograniczenia w zarobkach.
- Możesz realizować swoje własne plany i pomysły związane z prowadzeniem działalności.
- Bez obawy o zwolnienie z pracy.
- Możesz sam wybierać pracowników.
- Możliwość samorealizacji.
- Brak podległości służbowej.
- Masz poczucie niezależności i możesz organizować pracę według własnych potrzeb.
- Elastyczny czas pracy.
- Możliwość pracy w różnych miejscach, takich jak dom czy biuro.
- Swoboda wyboru formy opodatkowania i składek na ubezpieczenia społeczne
- Możliwość obniżenia podatku dochodowego poprzez odliczenia kosztów działalności.

Minusy samozatrudnienia:

- Ryzyko niepowodzenia w prowadzonej działalności.
- Stała konieczność aktualizacji wiedzy prawnej, szczególnie w zakresie podatków, ubezpieczeń społecznych i prawa pracy.
- Nieregulowany czas pracy, co może skutkować pracą dłużej niż 8 godzin dziennie.
- Konieczność dodatkowego oszczędzania na emeryturę.
- Brak prawa do płatnego urlopu.
- Odpowiedzialność finansowa i prawna za podejmowane działania oraz za zatrudnionych pracowników.
- Konieczność ponoszenia kosztów związanych z rozpoczęciem działalności, co może wiązać się z utratą środków w przypadku niepowodzenia.
- Brak gwarancji uzyskiwania zysków.
- Brak ograniczenia w zarobkach.
- Ryzyko kontroli ze strony służb skarbowych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i poniesienia kosztów kar oraz zwrotu niezasadnie pobranych zasiłków z ubezpieczenia społecznego.

Życzymy ci dużo sukcesów i śmiechu w tej nowej, pełnej wyzwań podróży przedsiębiorczej!

Zespół 99.tax